

วิทยาลัยพลศึกษา

ความหมาย

วิทยาลัยพลศึกษา (College of Physical Education) หมายถึงสถาบันการศึกษาของรัฐสังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่ในการสอน ในการฝึกและในการอบรมบุคคลหรือบุคลากร เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญทางการพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการทางการกีฬา และวิทยาศาสตร์การกีฬาสามารถสอนวิชาพลศึกษาและวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนระดับต่างๆ ตลอดจนเป็นผู้นำทางการพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ การกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬาของชุมชนองค์กรต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเป็นมา

วิทยาลัยพลศึกษาเป็นสถาบันการฝึกหัดครูพลศึกษาที่เป็นแม่แบบและต้นกำเนิดของการฝึกหัดครูพลศึกษาของไทยเรามาตั้งแต่เริ่มแรก เป็นสถาบันที่มีประวัติและความเป็นมาที่ยาวนานอย่างมากแห่งหนึ่ง ได้มีการเริ่มต้นและมีพัฒนาการมาหลายขั้นตอนและหลายครั้งกว่าจะได้มาเป็นวิทยาลัยพลศึกษาเหมือนดังที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ ดังนั้นเพื่อความง่ายในการเข้าใจ จะขอแบ่งประวัติและความเป็นมาของวิทยาลัยพลศึกษาเป็น 4 สมัย ดังต่อไปนี้คือ

1. สมัยเริ่มต้น
2. สมัยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองและอยู่

ในสังกัดของกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. สมัยเริ่มเข้าสู่ยุคปฏิรูปของการพลศึกษาไทยในปัจจุบัน

4. สมัยของการขยายสู่ภูมิภาค

1. สมัยเริ่มต้น

วิทยาลัยพลศึกษาเป็นสถาบันที่ได้มีการเริ่มต้นและก่อกำเนิดจากความกตริเริ่มของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี กล่าวคือ เมื่อครั้งท่านได้รับบรรดาศักดิ์เป็นพระไพศาลศิลปศาสตร์ท่านเป็นผู้มีบทบาทและมีส่วนร่วมสำคัญ ในการจัดตั้งสมาคมอาจารย์สมาคมขึ้นที่โรงเรียนวัดราชบูรณะในบริเวณวังสวนกุหลาบ เมื่อวันที่ 1 มกราคม ร.ศ. 123 (พ.ศ. 2447) ท่านดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการของสมาคมอาจารย์สมาคมในขณะนั้นด้วย ท่านได้จัดให้มีองค์กรหนึ่งที่มีชื่อว่า “สมาคมอาจารย์สโมสรสถาน” ขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมอาจารย์สมาคมเพื่อเป็นสถานที่ออกกำลังกายสำหรับผู้ที่สนใจและในขณะเดียวกันก็อาจจะเป็นครูสอนพลศึกษาในโรงเรียนได้ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีดำรงตำแหน่งเป็นเจ้ากรมตรวจของกระทรวงธรรมการอยู่ในขณะนั้น เป็นผู้เล็งเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการฝึกหัดครูพลศึกษาเป็นอย่างมาก ท่านได้พยายามผลักดันให้สถานที่แห่งนี้ได้เป็นสถานที่ในการฝึกหัดครูพลศึกษาได้ด้วย ดังนั้นจึงได้จัดตั้งให้มีองค์กรใหม่ในสมาคมอาจารย์สโมสรสถานเพิ่มขึ้นมาอีกแห่งหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ฝึกหัดครูพลศึกษาให้มีความรู้ในวิชาระเบียบแถวการดัดตนการหัดยิมนาสติก และกีฬาต่างๆ ให้สามารถสอนนักเรียนในโรงเรียนได้โดยตรงและให้เรียกองค์กรที่ตั้งขึ้นมาใหม่นี้ว่า “สโมสรกายบริหาร”

ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีหรือพระไพศาลศิลปศาสตร์ เจ้ากรมตรวจของกระทรวงธรรมการในขณะนั้น ก็ได้มีความเห็นต่อไปอีกว่าเพื่อให้การฝึกหัดครูพลศึกษามีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้นจึงได้ปรับปรุงสโมสรกายบริหารซึ่งสังกัดอยู่

ในสามัคยาจารย์สโมสรสถานเดิมนั้นอีก คือให้ยกฐานะสโมสรกายบริหารขึ้นเป็น “ห้องพลศึกษากลาง” และให้อยู่ภายใต้การดูแลของกรมศึกษาธิการ ในชั้นแรกนี้ให้ใช้อาคารเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดราชบูรณะเป็นสถานที่เรียนและในขณะเดียวกันก็ได้แต่งตั้งหลวงเชษฐพลศิลป์ (ม.ล. เล็ก อิศรางกูร) เป็นผู้อำนวยการพร้อมกับเป็นอาจารย์สอนของห้องพลศึกษากลางแห่งนี้ด้วย

หลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษาแห่งนี้ยังคงเหมือนเดิมเมื่อครั้งเป็นสโมสรกายบริหาร จนกระทั่งต่อมาในปี พ.ศ. 2462 เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เสนาบดีกระทรวงธรรมการได้เห็นว่าการเรียนการสอนได้มีระบบระเบียบและได้ผลดีมากยิ่งขึ้น จึงได้ประกาศยกระดับห้องพลศึกษากลางเดิมนั้นเป็น “โรงเรียนพลศึกษากลาง” โดยมีหลวงเชษฐพลศิลป์ เป็นอาจารย์ใหญ่สำหรับการเรียนการสอนนั้นส่วนใหญ่ก็จะอยู่ในระหว่างเวลา 14.00-18.00 น.

เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2462 กระทรวงธรรมการก็ได้มีการประกาศแก้ไขและกำหนดหลักสูตรและระเบียบการเรียนใหม่ไว้ดังต่อไปนี้คือ

1. วิชาครูพลศึกษาจัดเป็น 4 แผนก คือ

1.1 ดัดคนส่วนห้อยโหน ทำได้เองและหัดผู้อื่นได้ด้วย

1.2 มวยไทย มวยฝรั่ง ฟันดาบ ทำได้เองและหัดผู้อื่นได้ด้วย

1.3 ญูญิตสูทำได้เองและฝึกหัดผู้อื่นได้ด้วย

1.4 วิชาลูกเสือ

ก. ระเบียบแถว รู้จักแบบฝึกหัด เสือป่าราบ ทำได้ทั้งเป็นลูกแถวและเป็นผู้บังคับบัญชา

ข. ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือแบบสั่งสอนเสือป่า เทศนาเสือป่า

ค. ดัดกาย รู้จบทำได้และฝึกหัดผู้อื่นได้ด้วย

ง. สอบวิชาลูกเสือเอกได้แล้ว

2. นอกเหนือจากความรู้ทางพลศึกษาโดยเฉพาะต้องมีความรู้สามัญไม่ต่ำกว่ามัธยมปีที่ 3 ด้วย

3. สอบไล่ได้ทั้ง 4 อย่างได้ประกาศนียบัตรเป็นครูมัธยมพลศึกษา ใช้อักษรท้ายชื่อว่า ป.ม.พ. สอบได้ 3 อย่างได้ประกาศนียบัตรเป็นครูประถมพลศึกษา ใช้อักษรท้ายชื่อว่า ป.ป.พ. สอบไล่ได้ 2 อย่างได้ประกาศนียบัตรเป็นครูพลศึกษา ใช้อักษรท้ายชื่อว่า ป.พ.

4. ผู้สอนได้ครูมูลสามัญศึกษา ถ้าสอบได้ครูมูลพลศึกษาด้วยให้เลื่อนชั้นเป็นครูประถมสามัญศึกษา ผู้สอบได้ครูประถมสามัญศึกษา ถ้าสอบไล่ได้ครูประถมพลศึกษาด้วยจะได้เลื่อนชั้นเป็นครูมัธยมสามัญศึกษา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2466 เพื่อความเหมาะสมและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ (เดิมกระทรวงธรรมการ) จึงได้มีคำสั่งแก้ไขระเบียบการฝึกหัดครูและหลักสูตรครูมูล ครูประถม และ ครูมัธยมโดยกำหนดว่าชั้นครูมูลพลศึกษา ให้เรียนว่า “ผู้สอนพลศึกษาชั้นตรี” ใช้อักษรย่อท้ายชื่อว่า พ.ต. ครูชั้นประถมพลศึกษาให้เรียกว่า “ผู้สอนพลศึกษาชั้นโท” ใช้อักษรท้ายชื่อว่า พ.ท. และครูชั้นมัธยมพลศึกษาให้เรียกว่า “ผู้สอนพลศึกษาชั้นเอก” ใช้อักษรท้ายชื่อว่า พ.อ. วุฒิการศึกษาของครูพลศึกษา จึงได้มีการใช้ตามระเบียบที่กำหนดไว้นี้ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

2. สมัยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองและอยู่ในสังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. 2475 แล้ว กระทรวงศึกษาธิการ (เดิมกระทรวงธรรมการ) ก็ได้มีการจัดระบบราชการภายในกระทรวงใหม่ และได้จัดตั้งกรมพลศึกษาขึ้นมาในกระทรวงศึกษาธิการอีกหน่วยงานหนึ่งเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2476 ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรม พ.ศ. 2476 มาตรา 12 ความว่า

การที่รัฐตั้งกรมพลศึกษาขึ้น ก็เพราะต้องการให้นักเรียนและลูกเสือมีจิตใจเป็นนักกีฬา เพราะประเทศต่างๆ เขามีความประสงค์เช่นนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศเราควรจะดำเนินการตามด้วย เพื่อให้พลเมืองของเรามีความแข็งแรง

โดยในเริ่มแรกมีพระยาประมวลวิชาพลเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอธิบดี จนกระทั่งต่อมาเมื่อถึงวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2477 จึงได้แต่งตั้งให้นายนาวาเอกหลวงศุภชลาศัย ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษาแทนต่อไป และได้ย้ายโรงเรียนพลศึกษากลางจากกรมศึกษาธิการมาอยู่ในสังกัดกรมพลศึกษา พร้อมกับแต่งตั้งนายนาท เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นอาจารย์ใหญ่เมื่อปี พ.ศ. 2477 ด้วย ในระยะเริ่มแรกนั้นกรมพลศึกษายังมีสำนักงานอยู่ที่บริเวณเดียวกันกับกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น และโรงเรียนพลศึกษากลางก็เช่นเดียวกัน ยังใช้สถานที่เดิมเป็นสถานที่ทำการเรียนการสอนอยู่

ในปี พ.ศ. 2479 โรงเรียนพลศึกษากลางก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่ใช้มาเดิมเมื่อ พ.ศ. 2462 เป็นหลักสูตรใหม่ และในหลักสูตรใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ก็ได้มีการแบ่งหลักสูตรออกเป็น 2 หมวดวิชาคือ 1. หมวดวิชาบังคับ และ 2. หมวดวิชาไม่บังคับ

ในหมวดวิชาบังคับประกอบด้วยวิชาจรรยา วิชาลูกเสือ วิชาสุขศึกษา วิชาการปฐมพยาบาล วิชากายบริหาร วิชาการกีฬาและวิชาการรีชา เฉพาะวิชาการกีฬานั้นมีการแบ่งออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกกีฬาหญิงและแผนกกีฬาชาย ในแผนกกีฬาหญิงนั้น ได้แก่ เนตบอลและวอลเลย์บอล ส่วนในแผนกกีฬาชายนั้น ได้แก่ บาสเกตบอล ตะกร้อ และฟุตบอล

ในหมวดวิชาไม่บังคับได้แบ่งออกเป็น 4 ชุดคือ 1. มวยไทยและมวยสากล 2. กระบี่กระบองและฟันดาบ 3. ดัดตนส่วนห้อยโหน (ยิมนาสติก) และ 4. ญูญิตสู (ยูโด)

ผู้ที่สอบวิชาบังคับได้หมดทุกวิชาได้วุฒิประโยคผู้สอนพลศึกษาตรี (พ.ต.) ผู้สอบวิชาบังคับได้หมดทุกวิชาพร้อมกับสอบวิชาไม่บังคับได้อีก 2 ชุด จะได้วุฒิประโยคผู้สอนพลศึกษาโท (พ.ท.) และก็เช่นเดียวกันผู้สอบในหมวดวิชาบังคับได้หมดทุกวิชาพร้อมกับสอบในหมวดวิชาไม่บังคับได้หมดอีกทั้ง 4 ชุด จะได้วุฒิผู้สอนพลศึกษาเอก (พ.อ.)

การจัดตารางการเรียนการสอนก็จะยังจัดให้อยู่ในตอนบ่ายและค่ำเหมือนเดิมและโรงเรียนก็ไม่มีระเบียบว่าจะต้องใช้เวลาเรียนอย่างน้อยหรืออย่างมากก็ปี การเรียนจึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลังจากนายนาวาเอกหลวงศุภชลาศัย ได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษาแล้ว ก็ได้ดำเนินการของบประมาณเพื่อจัดสร้างสนามกีฬาแห่งชาติขึ้นใหม่ที่บริเวณหอวัง ตำบลวังใหม่ อำเภอปทุมวัน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสนามกีฬาแห่งชาติในปัจจุบันนี้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก “การพัฒนาการฝึกหัดครูพลศึกษาของไทย” ในวารสารสาธิตานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 28 มกราคม 2546)

ในโอกาสเดียวกันกับการสร้างสนามกีฬาแห่งชาติในครั้งนั้น กรมพลศึกษาก็ได้ดำเนินการสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนพลศึกษากลางไปพร้อมๆ กันด้วย เมื่อการสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนพลศึกษากลางได้เสร็จสิ้นแล้ว ทั้งกรมพลศึกษาและโรงเรียนพลศึกษากลาง จึงได้เริ่มย้ายสำนักงานมาทำงานและดำเนินการเรียนการสอนที่อาคารของโรงเรียนพลศึกษากลางแห่งเดียวกันนี้เมื่อปลายปี พ.ศ. 2481 โรงเรียนพลศึกษากลางก็ได้ใช้อาคารเรียนแห่งนี้เป็นสถานที่ทำการเรียนเรื่อยมา ส่วนกรมพลศึกษานั้นก็ได้ย้ายสำนักงานไปอยู่ที่ชั้นที่หนึ่งของอาคารอัมจันทร์ด้านตะวันตกของสนามศุภชลาศัยหลังจากสงครามมหาเอเชียบูรพาพิศได้เสร็จสิ้นลงแล้ว และได้อยู่ในอาคารเดียวกันนี้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้

3. สมัยเริ่มเข้าสู่ยุคปฏิรูปของการพลศึกษาไทย

ในปี พ.ศ. 2493 นับว่าเป็นปีที่การเรียนการสอนของสถาบันการพลศึกษาของไทยได้เริ่มเข้าสู่ยุคใหม่ที่สมบูรณ์ทันสมัยอย่างแท้จริง ดังนั้นยุคนี้จึงเป็นยุคปฏิรูปของการพลศึกษาไทย เพราะนอกจากจะมีการปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสมบูรณ์และทันสมัยแล้ว ด้วยผลงานของศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปได้สามารถทำให้มาตรฐานของหลักสูตรและมาตรฐานของกระบวนการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาได้เป็นที่ยอมรับในระดับอุดมศึกษาหรือในมหาวิทยาลัยได้

คือเริ่มจากโรงเรียนพลศึกษากลางได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนเป็นระบบใหม่ทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของการฝึกหัดครูพลศึกษาแผนใหม่อย่างแท้จริง แล้วเปลี่ยนชื่อโรงเรียนพลศึกษากลางเดิมนั้นเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษา” และได้แต่งตั้งอาจารย์ชั้นอรุณโรจน์ เป็นอาจารย์ใหญ่ มีหลักสูตรการเรียนการสอนเต็มเวลา 5 ปี นักเรียนที่มาเรียนก็เป็นเฉพาะนักเรียนทุนที่เป็นชายเรียนประจำเต็มเวลาตลอดหลักสูตร และนักเรียนเหล่านี้ก็ต้องเป็นนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดต่างๆ ทุกจังหวัดทั่วประเทศเท่านั้น โดยมีนักเรียนประจำที่ได้รับทุนจากจังหวัดต่างๆ รุ่นแรกมีจำนวนทั้งหมด 98 คน

หลักสูตรของการเรียนจะประกอบด้วยกลุ่มวิชาใหญ่ๆ 2 กลุ่มวิชาด้วยกัน กลุ่มแรกจะประกอบด้วยวิชาต่างๆ ที่มุ่งพัฒนาให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์และมีความรู้ความสามารถในการติดตามเหตุการณ์และข่าวคราวต่างๆ ของโลกได้และสามารถปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์และสภาพการณ์เหล่านั้นได้ด้วย วิชาเหล่านี้ประกอบด้วยวิชาหมวดต่างๆ เช่น วิชาหมวดภาษาอังกฤษ วิชาหมวดภาษาไทย วิชาหมวดสังคมวิทยา วิชาหมวดจิตวิทยา วิชาหมวดวิชาครู

วิชาหมวดวิชาดนตรี เหล่านี้เป็นต้น กลุ่มวิชาที่สองเป็นกลุ่มวิชาที่มุ่งพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านหลักการ ทฤษฎีในวิชาพลศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น วิชาสรีรวิทยา วิชากายวิภาคศาสตร์ วิชาชีววิทยา วิชาวิทยาศาสตร์ การเคลื่อนไหว (kinesiology) วิชาหลักและวิชาการสอน วิชาการปฐมพยาบาล วิชาหลักและทฤษฎีพลศึกษา วิชาอนามัยส่วนบุคคลและชุมชน และวิชาการจัดพลศึกษาในโรงเรียน เหล่านี้เป็นต้น ส่วนในด้านความรู้ความสามารถในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ นั้น ผู้เรียนนอกจากจะสามารถแสดงสาธิต สอน และตัดสินใจกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล กรีฑา มวยไทย มวยสากล และอื่นๆ ได้แล้วยังต้องเป็นผู้ที่สามารถนำหลักการและทฤษฎีต่างๆ ที่เรียนมาแล้วมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ ได้เป็นอย่างดีในทุกระดับชั้นที่สอนอีกด้วย

ตามโครงสร้างของหลักสูตรนี้ ผู้ที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรชั้นปีที่ 1 จะได้วุฒิมัธยมศึกษาเป็นประกาศนียบัตรพลศึกษาตรี (พ.ต.) ผู้ที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรชั้นปีที่ 3 จะได้วุฒิมัธยมศึกษาเป็นประกาศนียบัตรพลศึกษา (พ.ท.) และผู้ที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรชั้นปีที่ 5 จะได้วุฒิมัธยมศึกษาเป็นประกาศนียบัตรพลศึกษาเอก (พ.อ.)

แต่อย่างไรก็ตาม โรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นมาตามอุดมคติของการฝึกหัดครูพลศึกษาอย่างแท้จริง และดำเนินการโดยกรมพลศึกษามาตั้งแต่ พ.ศ. 2493 นั้นนั้น สามารถดำเนินการและทำหน้าที่ในการฝึกหัดครูพลศึกษาตามอุดมคติที่กล่าวมาแล้วได้เพียงชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น คือเมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้นมาใหม่แล้ว กระทรวงศึกษาธิการก็ได้มีนโยบายให้ย้ายโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษาไปอยู่ในสังกัดและความรับผิดชอบของกรมฝึกหัดครูที่จัดงานตั้งใหม่นี้ในปี พ.ศ. 2497 นั้นเอง

ต่อมาทางฝ่ายกรมพลศึกษามีความเห็นว่าการเรียนฝึกหัดครูพลศึกษาได้ย้ายไปอยู่ในสังกัดกรมฝึกหัดครูแล้ว ทางกรมพลศึกษาเองก็ยังมีศักยภาพทั้งในด้านบุคลากร สถานที่ และอุปกรณ์ตลอดจนครู ภัณฑ์อื่นๆ พร้อมทั้งจะผลิตครูพลศึกษาที่มีความรู้ความสามารถไปสนองความต้องการของประเทศได้เป็นอย่างดี ด้วยเช่นกัน ดังนั้นในปี พ.ศ. 2498 กรมพลศึกษาก็ได้จัดตั้ง “วิทยาลัยพลศึกษา” ขึ้นมาใหม่ แทนและได้แต่งตั้งศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ตินเป็นผู้อำนวยการ ดังนั้นวิทยาลัยพลศึกษาแห่งนี้ จึงนับว่าเป็นวิทยาลัยพลศึกษาแห่งแรกในบรรดาวิทยาลัยพลศึกษาทั้งหลายของไทย และวิทยาลัยพลศึกษาแห่งนี้ ในภายหลังต่อมาก็ได้เป็นแม่แบบของวิทยาลัยพลศึกษา ทั้งหลายที่ได้มีการจัดตั้งในจังหวัดต่างๆ ดังที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ วิทยาลัยพลศึกษาที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นแห่งแรกนี้จะมีหลักสูตรการเรียนการสอน 4 ปี และรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มาเรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร 4 ปี แล้วจะได้วุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาสูง (พลศึกษา) หรือ ป.กศ. สูง (พลศึกษา) สำหรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 หรือเตรียมอุดมศึกษาแล้วสามารถเรียนในหลักสูตร 2 ปี และเมื่อสำเร็จแล้วก็จะได้รับวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาสูง (พลศึกษา) หรือ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) เช่นเดียวกัน

โครงสร้างและรายละเอียดของหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งของหลักสูตร 4 ปี สำหรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 หรือเตรียมอุดมศึกษานั้นส่วนใหญ่แล้วเป็นหลักสูตรที่ได้พัฒนาจากปรัชญาและแนวคิดของหลักสูตรของโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษาที่เคยมีมาแล้ว คือมุ่งให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการในทุกๆ ด้าน เพื่อให้พร้อมที่จะเป็นครูพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริงนั่นเอง ยกเว้นแต่ว่าหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งต้องใช้เวลาเรียน 4 ปี และหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 ซึ่งต้องใช้เวลาเรียนเพียง 2 ปีนั้น

ต้องจัดเนื้อหาสาระและรายวิชาเรียนที่เคยใช้เวลาเรียน 5 ปี ในโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษา ให้เหมาะสมตามความจำเป็นและความต้องการของนักเรียนในหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปียิ่งขึ้นเท่านั้น

ในโอกาสที่ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการของวิทยาลัยพลศึกษาในตอนนี้นั้นนับว่าเป็นตอนที่เหมาะและเป็นโชคดียิ่งอย่างยิ่งของการพลศึกษาไทยที่ควรจะได้จารึกไว้คือบังเอิญศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ผู้นี้เป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทั้งในด้านการแพทยศาสตร์ การสาธารณสุขศาสตร์ และการกีฬาในระดับสูงจากทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นอย่างดี จึงสามารถนำความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับหลักการของวิชาการทั้งในด้านการแพทย์ ด้านสาธารณสุข และด้านการกีฬามาประสมประสานกันแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในวิชาพลศึกษา แล้วนำมาใช้พัฒนาหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาใหม่ ทำให้การพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาการเรียนการสอนได้ผลถูกต้องตามหลักวิชาการพลศึกษาและประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้เป็นไปตามหลักการของวิชาการพลศึกษาได้ผลเป็นอย่างดี การจัดและการดำเนินการพลศึกษาก็สอดคล้องตามหลักการทั้งในแง่ของหลักการวิชากายภาคและสรีรวิทยา หลักวิชาจิตวิทยา และหลักวิชาสังคมวิทยา ทำให้การจัดและดำเนินการพลศึกษานั้นได้ผลและมีประสิทธิภาพดีขึ้นอีกมาก ดังนั้นในการเริ่มนำหลักวิชาการมาเป็นหลักการพลศึกษาในครั้งนี้จึงถือเป็นการเริ่มต้นของ “การพลศึกษาสมัยใหม่” ของไทยเป็นครั้งแรก นับตั้งแต่นั้นมาการพลศึกษาของไทยเริ่มเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่ และมีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยกย่องในหมู่นักการพลศึกษาไทย โดยทั่วไปในขณะนี้ว่า “ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน คือบิดาของการพลศึกษาสมัยใหม่ของไทย”

จากความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพลศึกษาตามหลักการของการพลศึกษาสมัยใหม่ในครั้งนี้ ทำให้วิทยาลัยพลศึกษาแห่งนี้ได้เป็นแบบอย่างในการที่ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ตินได้สามารถนำไปใช้เป็นเหตุผลในการเสนอและผลักดันให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เห็นชอบและอนุมัติให้เปิดหลักสูตรการฝึกหัดครูพลศึกษาในระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เป็นครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2502 ด้วยการรับเฉพาะนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 หรือนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรในปัจจุบันนี้เท่านั้นเข้าเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการเรียนแล้วจะได้รับวุฒิปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา) หรือ ค.บ. (พลศึกษา) การเริ่มต้นในครั้งนี้ จึงนับว่าเป็นการเริ่มต้นของประวัติการฝึกหัดครูพลศึกษาของไทยที่สำคัญยิ่งตอนหนึ่งเพราะเป็นตอนที่ทำให้การฝึกหัดครูพลศึกษาของไทยได้เริ่มก้าวไปมีบทบาทในระดับอุดมศึกษาที่ได้มีการพัฒนาสู่ความสมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง ทำให้สามารถนำไปสู่การเปิดหลักสูตรการฝึกหัดครูพลศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน ปี พ.ศ. 2511 และ 2530 ตามลำดับ เป็นครั้งแรกของประวัติการฝึกหัดครูพลศึกษาของไทยอีกในโอกาสต่อมา ผู้เรียนสำเร็จตามหลักสูตรปริญญาโทจะได้รับวุฒิปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา) หรือ ค.ม. (พลศึกษา) และผู้ที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรปริญญาเอก จะได้รับวุฒิปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พลศึกษา) หรือ ค.ด. (พลศึกษา)

ด้วยหลักการและปรัชญาการพลศึกษาสมัยใหม่ของศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน และด้วยความร่วมมือของวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ในโอกาสต่อมาวิทยาลัยพลศึกษาแห่งนี้ ก็ได้เปิดหลักสูตรการฝึกหัดครูพลศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตเดียวกันนี้เช่นเดียวกันในปี พ.ศ. 2513 แต่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและหลักการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาใน

ขณะนั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา” เปิดสอนหลักสูตรการเรียนการสอน 4 ปี และรับเฉพาะนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 หรือนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเข้าเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วจะได้รับวุฒิปริญญาตรีการศึกษามัธยมศึกษา (พลศึกษา) หรือ กศ.บ. (พลศึกษา) แต่สำหรับในการบริหารงานและการดำเนินการต่างๆ รวมทั้งการตั้งงบประมาณนั้น ก็ยังอยู่ในสังกัดและความรับผิดชอบของกรมพลศึกษาอยู่เหมือนเดิม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ก็ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนั้นวิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษาก็ต้องเปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษาตามไปด้วยและพร้อมๆ กันนี้ก็ได้ออนสังกัดจากความรับผิดชอบของกรมพลศึกษาไปอยู่ในการดูแลของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแทนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

4. สมัยของการขยายสู่ภูมิภาค

กรมพลศึกษาซึ่งมี ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีอยู่ในขณะนั้นเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลยิ่งผู้หนึ่ง คือได้สังเกตเห็นว่าการที่จะพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองตามแผนที่วางไว้ได้ด้วยดีนั้น ประชาชนพลเมืองจะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดีสมบูรณ์ มีน้ำใจนักกีฬา มีความสามัคคี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วย จึงเห็นว่าการพลศึกษาและการกีฬาเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ประชาชนพลเมืองไทยทุกคนควรจะได้มีส่วนร่วมในการพลศึกษาและการกีฬาอย่างทั่วถึงกันจึงได้มีโครงการที่จะขยายและเปิดวิทยาลัยพลศึกษาในจังหวัดต่างๆ ในส่วนภูมิภาคอย่างน้อยในทุกภาคการศึกษาเพื่อผลิตครูพลศึกษาและผู้นำทางการกีฬาให้เพียงพอ เพราะในขณะนั้นโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษายังขาดครูเพื่อทำการสอนวิชาพลศึกษาอยู่มากและทางฝ่ายรัฐบาลก็ได้มี

นโยบายในการที่จะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนพลเมืองในส่วนภูมิภาคในชนบทได้เล่นกีฬาอย่างทั่วถึงกันด้วยวิทยาลัยพลศึกษาในส่วนภูมิภาคจึงควรมีจำนวนอย่างเพียงพอเพื่อผลิตครูและผู้นำทางพลศึกษาและกีฬาเพื่อสนองความต้องการดังกล่าวนี้ให้เพียงพอเช่นเดียวกันด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ บุญสม มาร์ติน อธิบดีกรมพลศึกษา ผู้มีวิสัยทัศน์อันยาวไกล จึงได้มีโครงการและได้วางแผนในการที่จะขยายและเปิดวิทยาลัยพลศึกษาในส่วนภูมิภาคในจังหวัดต่างๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ

1. ในปี พ.ศ. 2513 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่ ที่จังหวัดเชียงใหม่
2. ในปี พ.ศ. 2515 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม ที่จังหวัดมหาสารคาม
3. ในปี พ.ศ. 2516 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษายะลา ที่จังหวัดยะลา
4. ในปี พ.ศ. 2517 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษาชลบุรี ที่จังหวัดชลบุรี
5. ในปี พ.ศ. 2518 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษาอุดรธานี ที่จังหวัดอุดรธานี
6. ในปี พ.ศ. 2519 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษา 2 แห่ง คือวิทยาลัยพลศึกษาอ่างทอง ที่จังหวัดอ่างทอง และวิทยาลัยพลศึกษาชุมพร ที่จังหวัดชุมพร
7. ในปี พ.ศ. 2520 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษา 2 แห่งคือวิทยาลัยพลศึกษาสุพรรณบุรี ที่จังหวัดสุพรรณบุรีและวิทยาลัยพลศึกษาสุโขทัยที่จังหวัดสุโขทัย
8. ในปี พ.ศ. 2521 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษา 3 แห่งคือ วิทยาลัยพลศึกษากระบี่ ที่จังหวัดกระบี่ วิทยาลัยพลศึกษาศรีสะเกษที่จังหวัดศรีสะเกษ และวิทยาลัยพลศึกษาสมุทรสาครที่จังหวัดสมุทรสาคร
9. ในปี พ.ศ. 2522 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษาลำปางที่จังหวัดลำปาง

10. ในปี พ.ศ. 2525 มีโครงการที่จะเปิดวิทยาลัยพลศึกษา 3 แห่งคือวิทยาลัยพลศึกษาชัยภูมิ ที่จังหวัดชัยภูมิ วิทยาลัยพลศึกษาเพชรบูรณ์ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ และวิทยาลัยพลศึกษาตรังที่จังหวัดตรัง

สำหรับหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยพลศึกษาในส่วนภูมิภาคที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ทั้งหมดนี้ นั่นก็จะให้เป็นหลักสูตร 2 ปีในสาขาวิชาสุศึกษาพลศึกษา และนั่นหมายความว่าเช่นเดียวกันกับหลักสูตร 2 ปีของวิทยาลัยพลศึกษาแห่งแรกที่เป็นแม่บทที่ได้จัดมาตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2498 เป็นแนวทางโดยรับผู้เรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรใหม่หรือเทียบเท่าเท่านั้น เมื่อเรียนสำเร็จตามหลักสูตรแล้ว ผู้เรียนจะได้รับวุฒิปริญญาตรีวิชาการศึกษาศึกษาสูง (พลศึกษา) หรือ ป.กศ. สูง (พลศึกษา)

ส่วนวิทยาลัยพลศึกษาแห่งแรกที่ได้จัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 และได้เป็นแม่แบบของวิทยาลัยพลศึกษาที่ได้ตั้งขึ้นมาใหม่ทั้งหลายในเวลาต่อมา ที่ได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษาพลศึกษาและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพลศึกษาไปแล้ว และในขณะนี้ได้มีการหยุดดำเนินการไปชั่วขณะหนึ่งนั้น มาบัดนี้กรมพลศึกษาก็ได้มีโครงการที่จะเปิดให้มีการดำเนินการเรียนการสอนต่อไปอีกเช่นเดิม โดยจะให้เปิดดำเนินการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2522 พร้อมๆ กับวิทยาลัยพลศึกษาลำปางนี้ด้วย แต่ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนที่เคยมีอยู่เดิม 2 หลักสูตรนั้นให้ลดเหลือเพียงหลักสูตรเดียวคือเหลือเพียงหลักสูตร 2 ปี สำหรับผู้เรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 หรือเตรียมอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าเท่านั้น และเมื่อเรียนสำเร็จตามหลักสูตรแล้วจะได้รับวุฒิปริญญาตรีวิชาการศึกษาศึกษาสูง (พลศึกษา) หรือ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) เหมือนเดิม สำหรับชื่อของวิทยาลัยพลศึกษาที่เคยมีมาแต่เดิมนั้น ก็ให้เปลี่ยนเป็น “วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพฯ” แล้วได้ย้ายจากสถานที่เดิมเพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พลศึกษาจะต้องใช้อยู่ต่อไป คือ ไปอยู่ที่สถานที่และอาคารเรียนใหม่ ที่เลขที่ 69 ถนนรังสิต-องครักษ์ ตำบลบึงนาราง อำเภอสว่างวีระบุรี จังหวัดพิจิตร 12110 แทน

ในระหว่างที่มีการดำเนินการวางโครงการและแผนงานในการเปิดวิทยาลัยพลศึกษาในหลายๆจังหวัด ในส่วนภูมิภาคอยู่นั้นนับว่าเป็นโอกาสดีและโชคดีของการพลศึกษาของไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะในขณะนั้น นอกจากนโยบายของรัฐบาลจะได้สนับสนุน และส่งเสริมการพลศึกษาและการกีฬาเพื่อให้ประชาชนได้เล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อสุขภาพอย่างทั่วถึงกันเป็นอย่างมากด้วยแล้ว ศาสตราจารย์นายแพทย์ บุญสม มาร์ติน ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษา ในขณะนั้นในบางวาระนั้นก็ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และในบางวาระก็ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขควบคู่กันไป กับตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษาด้วยและในตอนท้ายของชีวิตในหน้าที่ราชการก็ได้ดำรงตำแหน่งเป็นปลัดกระทรวงศึกษาธิการด้วยเช่นกัน ดังนั้นศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน จึงอยู่ในฐานะที่สามารถชี้แจงถึงเหตุผลของการขออนุมัติจัดตั้งวิทยาลัยพลศึกษา แต่ละแห่งนั้นได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้ตามโครงการด้วยดี และสามารถดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยพลศึกษาในจังหวัดต่างๆ ได้ตามที่ไว้วางแผนงานไว้โดยสรุปแล้ววิทยาลัยพลศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้จัดเพิ่มเติมในจังหวัดต่างๆ ได้ตามที่ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ตินได้มีการวางโครงการและวางแผนไว้มีดังนี้คือ

1. วิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่ได้จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2513
2. วิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ได้จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2515

3. วิทยาลัยพลศึกษายะลา จังหวัดยะลา ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2516
4. วิทยาลัยพลศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรีได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2517
5. วิทยาลัยพลศึกษาอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2518
6. วิทยาลัยพลศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2519
7. วิทยาลัยพลศึกษาชุมพร จังหวัดชุมพรได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2519
8. วิทยาลัยพลศึกษาสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2520
9. วิทยาลัยพลศึกษาสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2520
10. วิทยาลัยพลศึกษากระบี่ จังหวัดกระบี่ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2521 ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2521
11. วิทยาลัยพลศึกษาศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2521
12. วิทยาลัยพลศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2521
13. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นวิทยาลัยพลศึกษาแห่งแรกของไทย ได้จัดตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 และที่เป็นวิทยาลัยแม่แบบของวิทยาลัยพลศึกษาทั้งหลายเป็น ได้เริ่มดำเนินการต่ออีกครั้งตามโครงการที่ได้วางไว้เมื่อปี พ.ศ. 2522 ในนาม “วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพฯ” ที่จังหวัดพิจิตรหลังจากได้หยุดดำเนินการไปชั่วคราว
14. วิทยาลัยพลศึกษาลำปาง จังหวัดลำปางได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2522
15. วิทยาลัยพลศึกษาชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2525

16. วิทยาลัยพลศึกษาเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2525

17. วิทยาลัยพลศึกษาตรัง จังหวัดตรัง ได้จัดตั้งตามโครงการที่วางไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2525

ดังนั้นในปัจจุบันนี้จึงมีวิทยาลัยพลศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นมาแล้วรวมกันทั้งหมด 17 แห่งด้วยกัน วิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 17 แห่งที่ได้จัดตั้งขึ้นมาี้ ถือเป็นสถาบันที่มีบทบาทและมีส่วนสำคัญในการผลิตครูพลศึกษาและผู้นำทางการกีฬาไปพัฒนาการพลศึกษาและการกีฬาของประเทศช่วยทำให้ประชาชนพลเมืองไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในชนบทได้เล่นกีฬาอย่างทั่วถึงกันดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ นับว่าเป็นการสนองเจตนารมณ์ของกรมพลศึกษา

ภายใต้การนำของศาสตราจารย์แพทย์บุญสม มาร์ติน อธิบดีกรมพลศึกษาในขณะนั้นได้เป็นอย่างดี

จริงอยู่แม้ว่าวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 17 แห่งในปัจจุบันนี้เป็นสถาบันที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนของตนเองเพียง 2 ปีและเมื่อเรียนสำเร็จตามหลักสูตร 2 ปีนี้แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในสาขาที่ตนเองเรียนอยู่เท่านั้นก็ตาม แต่ในปัจจุบันนี้วิทยาลัยพลศึกษาทุกแห่งสามารถเป็นสถาบันสมทบของสถาบันราชภัฏในจังหวัดเดียวกันหรือใกล้เคียงเพื่อให้สามารถพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ปีและเมื่อเรียนสำเร็จตามหลักสูตร 4 ปีนี้แล้วก็จะได้รับปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏนั้นๆ ในสาขาที่ตนเองเรียนด้วยเช่นเดียวกัน

วรศักดิ์ เพียรชอบ

บรรณานุกรม

- แม่งน้อย ดิดดิรานนท์. เสนาบดีกระทรวงธรรมการในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- วิโรจน์ วงษ์ทน. แนวคิดและผลงานทางพลศึกษาและกีฬาของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- กระทรวงศึกษาธิการ. "หลักสูตรฝึกหัดครูพลศึกษา พ.ศ. 2493" วิทยาจารย์. 49 10 ตุลาคม 2493, หน้า 75-90.
- กระทรวงศึกษาธิการ. "กำหนดวิชาพิเศษสำหรับครูในโรงเรียนประถมและมัธยม ร.ศ. 126" วิทยาจารย์ เล่ม 7 ตอนที่ 14-16.
- กระทรวงศึกษาธิการ. "ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษา" วิทยาจารย์ 49 ; 9 ตุลาคม 2493 หน้า 71-73.
- กระทรวงศึกษาธิการ. "การสอบไล่ประโยคต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี พ.ศ. 2462" วิทยาจารย์. เล่ม 20 ตอนที่ 16-17 (2463) หน้า 1306-1311.

- กระทรวงศึกษาธิการ. “การสอบไล่ประโยคต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี พ.ศ. 2463” วิทยากรย์ เล่ม 21 ตอนที่ 21-23 (2464) หน้า 1380-1391.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 43/4851” วิทยากรย์ เล่ม 20 ตอนที่ 20-21 (2463) หน้า 1605.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “คำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการที่ 19/2064 วิทยากรย์ เล่ม 21 ตอนที่ 13-14 (2464) หน้า 867-868.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “คำสั่งกรมตรวจ วิทยากรย์ เล่ม 7 ตอนที่ 22-24 (ร.ศ.126)
- กระทรวงศึกษาธิการ. “โปรแกรมของสามัคยาจารย์สโมสรสถานร.ศ. 130” วิทยากรย์ เล่ม 5 ตอนที่ 1-5 (ร.ศ. 124) หน้า 86-87.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “โปรแกรมของสามัคยาจารย์สโมสรสถาน พ.ศ. 2457” วิทยากรย์ เล่มที่ 15 ตอนที่ 1-2 (2457) ปกหลัง
- กระทรวงศึกษาธิการ. “คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 16/1702 ข” วิทยากรย์ เล่มที่ 23 ตอนที่ 13-14 (2466) หน้า 1466-1467.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “เพิ่มเติมและแก้ไขการฝึกหัดครู และหลักสูตรครูมูล ประถมและมัธยม” วิทยากรย์ เล่มที่ 23 ตอนที่ 13-14 (2466) หน้า 1116-1118.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “การสอบไล่ประโยคต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี 2462. วิทยากรย์ เล่ม 20 ตอนที่ 16-17, (2463) หน้า 1306-1311.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “โปรแกรมของสามัคยาจารย์สโมสรสถาน ร.ศ. 130” วิทยากรย์. เล่ม 12 ตอนที่ 1-3 (ร.ศ. 130) ปกหลัง
- กระทรวงศึกษาธิการ. “เรื่องระเบียบการฝึกหัดครูพลศึกษา” หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ศธ.2/167
- กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ประวัติวิทยาลัยพลศึกษา อัดสำเนา 56 หน้า
- ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 54 ภาค 2 พ.ศ. 2480 ของกรมพลศึกษา หน้า 2831-2833 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2480.
- ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 50 หน้า 873 ลงวันที่ 20 มกราคม 2476

สัมภาษณ์บุคคล

1. ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน อดีตอธิบดีกรมพลศึกษา อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และอดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดตั้งวิทยาลัยพลศึกษาในส่วนภูมิภาค” และเรื่อง “การยกฐานะวิทยาลัยพลศึกษาเป็นวิทยาลัยที่มีหลักสูตรการเรียนในระดับปริญญาตรี”
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิพิธพร แก้วมุกดา อดีตอาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษาและมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒพลศึกษา เรื่อง “การเปลี่ยนฐานะของวิทยาลัยพลศึกษาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาพลศึกษาและเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
3. นายนิคม พลสุวรรณ อดีตผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา และอดีตนักเรียนและศิษย์เก่าโรงเรียนพลศึกษากลาง “เรื่องเกี่ยวกับการเรียนและโรงเรียนพลศึกษากลาง”